

40

Anat.

83

h

Anat. 83^h 40

Haas

DE
GLANDULIS COWPERI
MUCOSIS

COMMENTARIUS

AUCTORE
GUILIELMO ANDREA HAASIO

PHILOS. D. AA. LL. MAG. MEDICINAE BACCALAUREO.

Dr. Doelling.

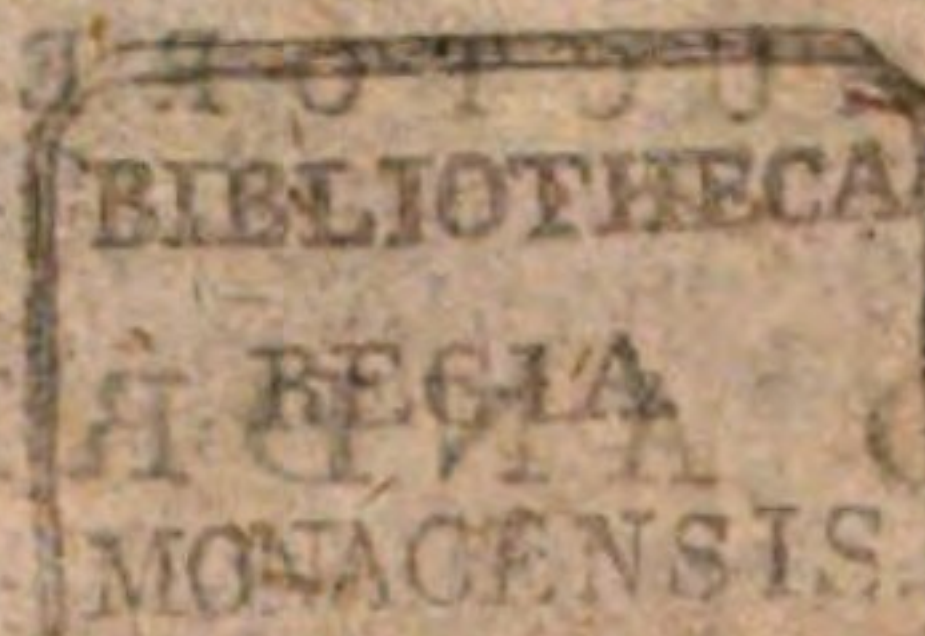
CUM TABULA AENEA.

LIPSIAE
APUD C. G. WEIGELIUM
MDCCCIII.

GLANDULIS COVPERI

MUCOSIS

COMPLEMENTARIUS

Handwritten signature or initials in cursive script, possibly reading 'L. M. S.' or similar.

LIPSIÆ

AD C. G. WEDDING

MCCCLII

VIRIS

MAGNIFICIS EXCELLENTISSIMIS
EXPERIENTISSIMIS

ERNESTO PLATNERO

PHILOS. ET. MED. DOCT. PHYSIOLOG. PROF. P. O. PHILOSOPH.
P. EXTR. DESIGN. ORDIN. MEDICOR. DECANO. ELECTORIS SAXO-
NIAE CONSILIARIO AULICO, NATIONIS SAXONICAE SENIORI,
ACADEM. DECEMVIRO, INSTITUTI CLINICI ELECTORALIS EPHORO,
COLLEGII MAIORIS PRINCIPUM SODALI, ELECTORALIS
COLLEGII SANITATIS MEMBRO ORDINARIO, SOCI-
ETAT. OECONOM. LIPS. ET. MED.
HELVET. SODALI

ADAMO MICHAELI
BIRKHOLZ

PHILOSOPH. ET MED. DOCT. FACULTAT. MEDIC. SENIORI, COL-
LEGII MAIORIS PRINCIPUM SODALI ET SOCIETAT. OECONOM.
LIPSIENS. SOCIO HONORARIO.

CHRISTIANO FRIDERICO
LUDWIG

PHILOS. ET MED. DOCT. PATHOLOG. PROF. P. O. FACULTAT. MED. LIPS.
ASSESSORI, ACADEM. DECEMVIRO, COLLEGII MAIORIS PRINCI-
PUM COLLEGIATO, PRAEFECTURAE LIPSIENSIS PHYSICO, SOCIETT.
LIPS. OECONOM. ET GERMAN. EDINBURG. MED. ET CHIRURG.
HELVET. TURIC. NAT. CUR. BEROL. SODALI ET SOCIET.
REG. SC. GOTTINGENS. CORRESP.

ERNESTO BENIAM. GOTTL.
HEBENSTREIT

PHILOS. ET MED. DOCT. THERAP. PROF. P. O. FACULTAT. MED.
LIPS. ASSESSORI, INSTITUT. CLIN. ELECTORAL. MAGIST. ROPRIMA-
RIO, CIVIT. LIPS. POLIAT. SOCIETAT. OECONOM. LIPS. SOD.
SOCIETAT. REG. SC. GOTTINGENS. NAT. SCRUT. HALENS.
ET MED. HELVET. TURIC. CORRESP.

**CHRISTIANO GOTTLÖB
ESCHENBACH**

PHILOS. ET MED. DOCT. CHEMIAE PROF. P. O. FACULTAT. MED.
LIPS. ASSESSORI, SOCIET. OECONOM. LIPS. MED. ET CHIR.
HELVET. TURIC. SODALI.

CAROLO GOTTLÖB KÜHN

PHILOS. ET MED. DOCT. ANATOM. ET CHIRURG. PROF. P. O.
FACULTAT. MED. LIPS. ASSESSORI, COLLEGII MINORIS PRINCI-
PUM COLLEGIATO, SOCIET. OECONOM LIPS. ACAD. SCIENT. DIION.
MED. ET CHIRURG. HELVET. TURIC. SODALI.

FAUTORIBUS ET PRAECEPTORIBUS

SUMMOPERE COLENDIS

QUALECUNQUE STUDII ANATOMICI SPECIMEN

PUBLICUM PII GRATIQUE ANIMI MONUMENTUM

POSUIT

A U C T O R.

Index rerum.

Praefatio.

*Index scriptorum ex ordine temporis constitutus, ad illustrandam
historiam glandularum Cowperi.*

*Cap. I. Quaedam ad glandularum Cowperi historiam perti-
nentia.*

*Cap. II. Quaeritur, num Cowperi glandulae in omnibus ca-
daveribus adsint.*

Cap. III. Glandularum Cowperi situs.

Cap. IV. Facies externa.

A. Figura.

B. Color.

C. Magnitudo.

D. Durities.

Cap. V. Glandularum Cowperi structura.

Cap. VI. Coniunctio glandularum Cowperi inter sese.

Cap. VII. Ductus glandularum Cowperi excretorii.

Cap. VIII. Vasa glandularum Comperi.

A. Arteriae.

B. Venae.

C. Vasa absorbentia.

Cap. IX. Glandulae peculiaris descriptio, semel a nobis re-
pertae.

Cap. X. Ratio, quae in disquirendis glandulis Comperi te-
nenda est.

Explicatio tabulae.

Præfatio.

Index scriptorum ex ordine temporis constitutus, ad illustrandum
historiam glandularum Comperi.

Cap. I. Quædam ad glandularum Comperi historiam perti-
nentes.

Cap. II. Quædam, cum Comperi glandula in comparatione
habetur adhibet.

Cap. III. Glandularum Comperi figura.

Cap. IV. Facti externi.

A. Figura.

B. Color.

C. Magnitudo.

D. Ductus.

Cap. V. Glandularum Comperi structura.

Cap. VI. Continuatio glandularum Comperi inter se.

Cap. VII. Ductus glandularum Comperi exterior.

INDEX SCRIPTORUM
EX ORDINE TEMPORIS CONSTI-
TUTUS, AD ILLUSTRANDAM HI-
STORIAM GLANDULARUM
COWPERI.

REALDUS COLUMBUS de re anato-
mica libri XV. Venet. 1559. Fol. In decimo li-
bro, (p. 214.) in quo de glandulis agit, glan-
dularum facit mentionem, quae, quin Cow-
perianae sint, non potest dubitari. Refert
enim de iis haec: ad radicem penis ve-
ficaeque extremum, hoc est vesicae
collum binae adsunt glandulae, cras-
siusculae, quae parastates, hoc est af-
fidentes vocantur. Hinc apparet, notas
iam fuisse glandulas Cowperi antiquioribus

anatomicis, nec primum repertas esse a COWPERO, nec a TERRANEO, nec ab vlllo alio recentiorum temporum anatomico.

IOANNES MERY in Journal des Sçavans. n. 17. 1684. eas breuissime descripsit.

GUILIELMUS COWPER in phil. transf. anno 1699. n. 258. accuratius in libro, qui inscriptus est: glandularum quarundam nuper detectarum, ductuumque earum excretoriorum descriptio. Lond. 1702.

4. Has glandulas a se primum detectas esse dicit. Breuissime eas earumque ductus excretorios describit, sed accurate. Tres tabulas adiecit, bene et ad naturae veritatem confectas, e quibus patet, eum non solum vidisse glandulas illas, sed bene quoque eas disquisuisse.

LAURENTIUS TERRANEUS (quem a. 1698. has glandulas vidisse testatur BLANCHI in memor. di. Valentuomini Tom. III. p. 124., qui locus citatus est ab HALLERO in Elem. physiolog. T. VII. p. 467.) de glandulis vniuersim et speciatim ad vrethram virilem nouis. Turin. 1709. 8. Lugd. Bat. 1721. 8. Lugd. Bat. 1729. 8. Disputat quaedam in vniuersum de glandulis; deinde de digregatis, vt appellat, vrethrae; denique describit

glandulas Cowperi, (cuius in toto libro ne mentio quidem fit) quas a se inuentas esse affirmat, et, ut aliis persuadeat, magnopere studet. Descriptis iam glandulis addit (p. 7r. ed. 1729.) IOSEPHUM PASCHALIM monuisse, MERYUM, anatomicum Parisiensem inuenisse glandulas, sub musculo acceleratore positas, sed constanter affirmat, se earum esse inuentorem. Crediderim sane bono TERRANEO, si quidem, quam nobis exhibuit, descriptio situm et naturam glandularum recte exponeret. Sed vehementer potest dubitari, an vnquam ab eo fuerint visae; certe si vidisset, melior debebat existere et descriptio et delineatio. Nam ut taceam, eum leuissime egisse in eo loco, ubi glandularum situs describendus erat, monendum est, iconem ita abhorrere ab omni veritate, ut non ex natura, sed ex auctoris mente delineata esse videatur. Ponit enim Cowperi glandulas sub inferioribus musculi acceleratoris fasciculis, quae in omnibus cadaueribus suprema huius musculi parte obrectae conspiciuntur: dein delineauit eas infra bulbum vrethrae, in rerum natura supra bulbum locatas, eique quasi insidentes. Caetera, e quibus pateat, TERRANEUM in componendo libro plagium commisisse, collecta sunt et

grauiter quoque notata a) **MORGAGNIO** in
Aduers. anatom. IV. n. 289. (ad mobium omnium
IOANNES BAPTISTA MORGAGNI
aduersaria anatomica VI. Lugd. Bat. 1723.
 4. In *Aduers. IV.* ad **MANGETUM**, notat
TERRANEUM, qui glandulas, tanquam a se
 inuentas descripserat, quas a **COWPERO** iam
 detectas et descriptas fuisse docet. Recte monet,
TERRANEUM vix vidisse Cowperia-
 nas glandulas propterea, quod, si vidisset, me-
 lius eas, earumque ductus describere debuisset.
A MALPIGHIO, praeceptore in equo, asino,
 in mure domestico maiore demonstratas fuisse di-
 cit. Interdum eas desiderari ait, vel ita exiguas
 esse, ut vel summa adhibita diligentia conspici
 nequeant; **SANTORINUM** quoque saepe eas
 frustra indagasse, diligenter undique circumspecta
 ea, qua sedent penis regione: nullo tamen negotio
 interdum eas vidisse, et ea quidem magnitudine,
 ut paruum phaseolum superarent.
WILLIAM COWPER myotomia
 reformata: or an anatomical treatise
 on the muscles of the human body. il-
 lustrated with figures after the Life.
 Lond. 1724. Depictae sunt glandulae in Tab.
 XIX. ita tamen, ut musculo acceleratore non ob-

tegantur, sed ad eum, infra musculum penis transversalem posita reperiuntur.

HERMANNUS BOERHAAVE. Praelectiones academicae ex editione et cum notis **ALB. DE HALLER.** ed. Ilda. Gotting. 1740. 8. Tomi VII. Notae **HALLER** ad eum locum (Tom. V. pars I. p. 387.) ubi **BOERHAAVIUS** de vrethra loquitur, admodum, quae legantur, dignae sunt. Brevem enim exhibet harum glandularum historiam litterariam, et citat omnia, quotquot ei innotuerant, de his glandulis anatomicorum placita. Tertiam Cowperi glandulam, sub osse pubis positam, et eam, quae nomen a **LITTRIO** nacta est, post prostaticam sitam, ignotam sibi esse fatetur.

LAURENTIUS HEISTER. Compendium anatomicum. Norimb. 1741. 8. Tom. II. In tomo huius libri I. p. 99. brevem dedit glandularum Cowperi descriptionem. Vehementer dubitat, an semper adsint, praesertim adeo magnae, ut a **COWPERO** delineatae sunt. In plerisque cadaveribus eas reperire non potuit.

JACQUES DARAN. Observations chirurgicales sur les maladies de l'u-

rethre. à Paris 1750. 8. Nitidissimam exhibuit harum glandularum iconem a GAUTIERO delineatam. (fig. 2.) Ouales facit et oblongas et adeo magnas, vt a nemine visae sunt.

JACQUES-BENIGNE WINSLOW exposition anatomique de la structure du corps humain corrigée de nouveau et enrichie de cinq planches et de l'explication qu'en a donné Albinus. à Amsterd. Tom. IV. 1752. 8. In tomo quarto p. 48. §. 555. glandulas Cowperi nominat antiprostatas. Vna vtrunque sedet proxime ad vrethrae bulbum, nuclei cerasi magnitudine, tota tecta musculo acceleratore. Prostatas inferiores nominare non placet, propterea quod situ earum diligentius examinato, multo inferius posita reperiantur. Paullo antea tertium corpus reperiri monet, glandulae persimile.

ALBERTUS DE HALLER Elementa physiologiae corporis humani Tomi VII. In Tom. VII. p. 466. diligenter, sed breuiter descripsit regionem glandularum Cowperi, quas rotundas vocat. Laudat quoque, qui dum Zootomiae operam darent, in brutis animantibus eas inuenere: breuem adiungit

harum glandularum historiam, easque a IO.
MERYO detectas esse affirmat. Nunquam de-
fuerunt, quoties curam adhibuit. Tertiam
Cowperi glandulam nunquam vidit.

BERNHARD SIEGFRIED ALBIN

Academicarum annotationum libri VIII.

Leidae 1754—1768. 4. In tabula tertia libro

quarto adiuncta iconem exhibuit glandularum

Cowperi, ad naturae veritatem delineatam.

Quamvis enim partes glandulis adiacentes remo-

tae sunt, ipsae tamen glandulae in genuino situ

conspiciuntur: bulbo enim insident, neque tanta

distancia inuicem remotae ut et COWPE-

RUS et TERRANEUS iconibus ex-

presserent.

AUGUST SCHAARSCHMIDT

Splanchnologische Tabellen. Franck-

furt und Leipzig, 1759. 8. p. 76. Breuissima

est Cowperi glandularum descriptio. Vna

utrimque sedet ad vrethram, ante prostaticam, sub

musculo acceleratore. Ductus excretorius desinit

in media vrethra.

VERDIER abregé de l'anatomie

du corps humain. Tome II. à Bruxel-

les.

bon

les. 1759. In tomo secundo p. 143. 144.
Cowperi glandularum mentio fit. Sedent
ad bulbi latera, magnitudine parvae fabae: ca-
nales excretorii duorum pollicum longitudine,
oblique repunt intra corpus vrethrae spongiosum:
terminantur tres fere pollices sub capite galli
naginis.

PETRI CAMPERI Demonstratio-
num pathologicarum libri duo. Fol.
max. Amstelod. 1760. Habet pauca de his glan-
dulis in libro secundo p. 10. Nunquam vidit,
sed iconem de iis exhibuit tab. II. fig. 6. Sunt
magnitudine parui phaseoli. Sphincter vesicae
pone has glandulas situs est. Accelerator cum
sphinctere ani externo et leuatore permixtus eas a
parte posteriore tegit. Analogiam quandam sta-
tuit inter parotides et glandulas Cowperi.

SABATIER traité complet d'ana-
tomie, ou description de toutes les
parties du corps humain. à Paris 1775.
8. II. Tomes. In tomo secundo haec pauca
habet: posita sunt glandulae Cowperi sub
posteriore et laterali muscoli acceleratoris parte.
Non dubitat, quin in multis desint propterea,
quod

quod MORGAGNIUS eas non in omnibus inuenerit, et HEISTERUS saepe eas quaesiuert sine fructu.

JOSEPH LIEUTAUD essays anatomiques. à Paris 1742. 8. auct. 1766. quod opus germanice prodiit hoc titulo: JOSEPH LIEUTAUD'S *Zergliederungskunst nach den verschiedenen Bemerkungen von Herrn Portal übersetzt, mit Kupfern. Leipzig, 1782. 2 Theile.* Tom II. p. 645. eundem describit glandularum situm, quem WINSLOVIUS. Magnitudine pisi sunt. Ductus excretorii repunt in corpore vrethrae spongioso; terminantur in vrethra lacuna siue orificio admodum conspicuo. Saepius eas deesse et fructra desiderari ait. Tertiam glandulam, quam COWPERUS sub symphyssi ossium pubis reperit, his inuenit. Propter earum structuram et functionem, parotidum fabricae et officio persimilem, is, qui LIEUTAUDII opus germanice vertit, magnam intercedere putat analogiam inter parotides glandulasque Cowperi.

FRIEDRICH HILDEBRANDT
Lehrbuch der Anatomie des Menschen. Braun-
schweig, 1798 — 1800. 8. IV Bände. Glan-

dulas Cowperi post vrethrae bulbum ad ipsam
vrethram positas esse ait, (III. B. p. 672.) E
glandularum conglomeratarum tribu sunt. Du-
ctus excretorii admodum tenues, vrethrae mem-
brana oblique perforata, in vrethram terminantur.
Has glandulas nunquam vidit.

CAPUT I.

QUAEDAM AD GLANDULARUM COWPERI HISTORIAM PER- TINENTIA.

Ex quo anatomici compertum habuere, glandulas, de quibus in hoc commentario exposituri sumus, in hominibus exstare, magna fuit inter eos de vero earum inuentore lis ac dissensio. Quod enim plerumque accidere solet, cum in rebus ad litteras pertinentibus fere omnibus, tum vero imprimis in anatomicis, vt detecta, quae abscondita latuerat re, multi, inuentarum rerum gloriam ac honorem sibi vindicare studentes, se eius auctores praedicent: id optime comprobatum

videmus ipsa glandularum Cowperi historia. Et enim non defuere, qui harum glandularum inuentum constanter sibi tribuerent, ne facta quidem eorum, qui antea eas descripserant, nominis mentione. Atque inter hos nescio an LAURENTIUS TERRANEUS primum occupet locum, qui in libro anno 1709 edito, has glandulas, quas astites conglomeratas seu prostatas minores denominari vult 1) a se primum inuentas esse affirmat, cum MORGAGNIO monente 2) satis constet, dudum eas demonstrasse MALPIGHIIUM in animantibus: in hominibus MERYUM 3) et COWPERUM. 4)

Itaque nec abs re nostra, nec ab hocce loco alienum putamus, si, ut quaedam existat brevis Cowperi glandularum historia, quotquot habe-

1) LAURENTIUS TERRANEUS de glandulis vniuersim et speciatim ad vrethram virilem nouis. Lugd. Bat. 1729. pag. 63.

2) Aduers. anatom. animaduers. IV. p. 27.

3) Journal des Sçavans No. 17, qui locus laudatur ab HALLERO in Elem. Physiol. VII. p. 467. N. x.

4) COWPERUS glandularum quarundam nuper detectarum ductuumque earum excretoriorum descriptio. Lond. 1702.

mus de iis historicas notitias, breuiter exponamus.

Et primus quidem, qui eas vidisse videtur, REALDUS COLUMBUS est, (cuius locus a nobis laudatus est in indice scriptorum:) cui Cowperi glandulas non omnino ignotas fuisse, recte monet, qui LIEUTAUDII de anatomia opus in linguam germanicam transtulit 5). Post hunc obseruauit eas, quamuis non in homine, sed in brutis animantibus MALPIGHIVS 6): deinde MERYUS in Journal des Sçavans n. 17. 7). Descripsit posthac COWPERUS, (cuius nomine insignitae sunt) in Philos. transact. anno 1699. n. 258, vberius in libro supra citato, et TERRANEUS, in peculiari de glandulis vrethrae libello. Deinde optimi anatomici harum glandularum in suis scriptis mentionem fecere, in eo tamen admodum

5) JOSEPH LIEUTAUD'S *Zergliederungskunst* nach den verschied. Bemerk. vom Herrn Portal übersetzt, mit Kupf. Leipz. 1782. Th. II. p. 645.

6) MORGAGNI *Aduers. anat.* l. I.

7) vd. HALLERI *Elem. Phys.* l. I. et TERRANEUS p. 71. qui nihilominus inuentas sibi tribuit.

inter se dissentientes, vtrum in omnibus cadaueribus reperiantur, an in quibusdam frustra desiderentur.

CAPUT II.

QUAERITUR, NUM COWPERI
GLANDULAE IN OMNIBUS CA-
DAUERIBUS ADSINT.

Multi fuere ex anatomicis, qui has glandulas in omnibus cadaueribus reperiri dubitarent. Cuius quidem sententiae causa in eo potissimum posita videtur, quod ipsa glandularum disquisitio, cum propter ipsarum exiguitatem, tum earum partium, quae iis adiacent cum ipsis glandulis similitudinem, tum vero etiam propter COWPERI et inprimis TERRANEI descriptiones, non satis diligenter et accurate compositas, admodum difficilis reddita fuerit. Quod enim ea-

rum magnitudinem attinet, non ita sunt plerumque conspicuae, ut in cuiusque, qui eas disquirat, oculos statim incurrant, sed solertem adeo anatomicum facile effugere possint: deinde et vicinae partes, tela cellulosa, quae ad musculum acceleratorem posita est, et inprimis adeps, qui in ea regione copiosus reperitur, ita saepissime glandularum speciem praebent, ut diligenti omnino opus sit observatione, ut, quid glandula sit, accurate cognoscatur. His omnibus in disquirendis Cowperi glandulis difficultatibus et molestiis accedit, quod in dissoluendis e pelvis cavitae partibus genitalibus facillime laedi potest vel ipsa glandula prostatica, vel quae eam cingit, membrana: qua laesa dissolvitur et expanditur prostatica ita, ut cum multorum lobulorum seu minorum glandularum speciem prae se ferat, disquisitio ipsa vehementer impediatur. Denique has glandulas reperiendi spes haud dubie propterea saepius anatomicos fefellit, quod regio, ubi has glandulas COWPERUS observavit, iusto brevius descripta est: et a TERRANEO, quem eas unquam solerter examinasse dubitamus, ipse locus et male sit descriptus, et icon non ex naturae veritate depicta. Quae quidem omnia, cum anatomicos, qui illam penis regionem circumspi-

cerent facile perturbarent, fieri non potuit, quin TERRANEUM praesertim secuti, in glandulas non inciderent, atque disquisitione frustra instituta de earum existentia dubitarent, omnemque inueniendi spem abiicerent. Sed cum et factum sit, ut eas conspicerent nullo negotio, nullaque adhibita opera, fuere, qui in quibusdam tantummodo hominibus eas exstare putarent, imo haberent pro parte et lobo Littrianae 1).

Et dubitari potest, an ipse COWPERUS, quas descripsit glandulas, saepius viderit: certe se eas pluries inuenisse et disquisivisse nunquam ait. WINSLOVIUS 2) semper eas inuenisse videtur: defuisse enim in quibusdam non monet. HALLERO 3) semper adfuerunt, CAMPERO 4) et HILDEBRANDTIO 5) nunquam. MORGAGNIUS 6) in quibusdam eas desideravit, cui alteram semel defuisse monet HAL-

1) v. d. MORGAGNI Aduers. anat. IV. animad. IX.

2) Tom IV. p. 48. §. 555.

3) Elem. Phys. T. VII. pag. 468.

4) Demonstrat. patholog. Libr. II. p. 10.

5) Lehrb. der Anatomie. Bud. III. p. 673.

6) l. l. p. 27.

HALLERUS 7). HEISTERUS 8) et
LIEUTAUD 9) an semper adsint, magnopere
dubitant.

Equidem inueni eas, quoties curam adhi-
bui et diligentiam in omnibus, quae dissecui ca-
daveribus, quamuis magnitudine diuersas, (alias
enim bis superabant earum magnitudinem, quas
alio tempore disquisiui) locum tamen, quem infra
fusus descripturus sum, constanter seruantes.
Quapropter nullum mihi restat dubium, Cowperi
glandulas in omnibus iri inuentum, modo in sol-
uendis, quae peluis cauitate continentur parti-
bus, cura adhibeatur, et in depurganda ea, qua
sedent penis regione, mundities et diligentia.

7) l. l. p. 468.

8) Compend. anat. Tom. II. p. 99.

9) l. l. p. 1.

CAPUT III.
GLANDULARUM COWPERI
SITUS.

Quod situm glandularum Cowperi attinet, nescio, an multae sint in corpore humano partes, de quarum situ tam variae ac diuersae extent anatomicorum sententiae, quam factum videmus in accurate definienda ac describenda ea penis regione, ubi Cowperi glandulae reperiuntur. Nam ut taceam, fuisse inter anatomicos, qui vel has glandulas nunquam reperirent ¹⁾, vel certe eas non semper et in omnibus cadaueribus deprehendi statue-

¹⁾ PETR. CAMPER. et FR. HILDEBRANDT.
locis laudatis.

rent 2), tanta est inter reliquos de earum situ diffensio ac diuersitas, vt, qui paullo diligentius eas explorauerit, iure dubitare posse videatur, an ab omnibus, qui eas descripsere, vel omnino fuerint visae, vel certe diligenter tractatae atque inspectae. Itaque mirum non est, anatomicos in descriptionibus suis a se inuicem maxime recedere, eosque, quibus glandulas illas videre non contigerat, dum alios sequebantur, obiter tantum de earum situ pauca monere. Sed vt ordine progrediar, quae fuerint penis regiones, vbi anatomici Cowperi glandulas sitas esse statuerent, laudatis auctoribus, paucis exponam: et quae obseruationes meae docuere, subiungam.

Et COLUMBUS 3) quidem, primus, vt arbitror, qui Cowperi glandulas vidit, earum regionem breuissime ita describit: ad radicem penis vesicaeque extremum, hoc est ad vesicae collum binae adfunt glandulae, crassiusculae, quae parastates hoc est affidentes vocantur. Ex qua

C 2

2) MORGAGNI. HEISTERUS. LIEUTAUD. SABATIER. locis laudatis.

3) de re anatomica p. 214.

COLUMBI descriptione cognoscitur quidem adesse has glandulas, sed regio, in qua sitae sint, accurate non exprimitur. Nam quod ait, sitas esse ad radicem penis, id quodammodo verum est; sed additis, quae sequuntur verbis, omnem, quam dederat descriptionem, tollere videtur. Si enim ad extremum vesicae collocatae reperiuntur, aut ad eiusdem collum, penis radici adhaerere non possunt, quae corporum cauernosorum penis congressu extra pelvis cauitatem componitur. Deinde nec contiguum est vesicae extremum penis radici, isthmo vrethrae his partibus interposito. Quapropter non negari potest, nostrum vidisse Cowperi glandulas, sed dolendum est, eum earum regionem accuratius non descripsisse.

Itaque hoc **COLUMBI** debitum persolvere studuit **GUILIELMUS COWPERUS** 4). Is enim regionem, figuram, et magnitudinem glandularum earumque ductus excretorios ita descripsit, ut veritati propius accedat expositio.

De loco quidem, in quo eas observauit, nil monet, nisi sitas esse circa digiti quadrantem infra

4) pag. 2.

glandulas prostates, aliquanto supra bulbum corporis cavernosi: figura ovali et depresso, phaseoli magnitudine. A se has glandulas primum observatas esse dicit, neque se harum glandularum disquirendarum causa plura cadavera incidisse monet, vel saltem tunc temporis, quo edita est eius glandularum descriptio. Qua de re factum quoque esse videtur, ut vberiore descriptionem nobiscum communicare non posset.

Sequitur TERRANEUS, qui eas ad vrethrae bulbum ponit non longa infra prostates distantia 5). Verum quidem; sed cum peculiarem ederet de his glandulis libellum, situm earum ductius explicare debebat, ut lectoribus dubitationem tolleret omnem, cum vel glandulas plane non vidisset, vel mutuas descriptionem e COWPERI opere. Nam neque sibi constans est in regionis descriptione, quam nobis dedit, accuratiorem loci definitionem sedulo quasi effugiens: neque ad naturae veritatem delineata est, quam libello addidit, tabula. Quod enim antea 6) affirmaverat, glandulas ad bulbum vrethrae sitas esse, id ipsa

5) p. 49. ed. Lugd. Bat. 1729.

6) l. l.

figura negatur: in qua neque ad bulbum vrethrae conspiciuntur, vt in descriptione monuerat, neque supremis muscoli acceleratoris vrinae, qui confluunt cum inferiore sphincteris ani externi parte, fasciculis tectae, vt in omnibus cadaueribus reperiuntur: sed inferioribus muscoli acceleratoris fasciculis absconditae, maximo interuallo a se inuicem remotae, nec vlla membrana coniunctae.

Sed nunc audiendus est MORGAGNIUS 7), qui de loco, vbi glandulae Cowperi locatae reperiantur nihil monet: studet potius, dum omnia Cowperi placita probare videtur, conuincere Terraneum, capitale peccatum ab eo esse commissum. Se singularem glandulam vidisse addit, in medio, sub extremo statim bulbo positam, quae, nisi fallor, eadem est, quam obseruare nobis contigit, cuius et descriptionem et iconem hic commentario addidimus.

HEISTERUS 8) haud mediocriter rerum anatomicarum gnarus, in vtroque vrethrae latere

7) Adu. anat. IV. animadu. IX. p. 27.

8) Compend. anat. Tom. I. p. 99. ed. Norimb.

vnam describit, positam inter musculum acceleratorem et vrethrae bulbum. Velim diligentius locum expressisset, qui eas in dissecandis cadaueribus interdum inuenisse fatetur. Quod etsi non fecit, praestitit tamen summus ALBINUS: quamuis non disertis verbis, tacite tamen, icone in tabula tertia, quarto annotationum academicarum libro adiuncta. Delineauit enim eas remotis quidem quae adiacent, partibus, naturali tamen magnitudine, situ ac coniunctione.

VERDIER 9), WINSLOVIUS 10) et HILDEBRANDT 11) situm ita describunt vt eas ad vrethrae bulbum fitas esse dicant.

Denique inducendus est summus HALLERUS, qui nobis diligentiolem descriptionem exhibuit 12). Vnam vtrunque sedere ait in angulo inter vrethrae bulbum anteriorem et posteriorem prostatam, exterius corpus cauernosum penis et

9) *Abregé de l'anatomie du corps humain.* Tom. II. pag. 142.

10) *Exposition anatomique de la structure du corps humain.* Amsterd. 1752. T. IV. p. 48.

11) *Lehrbuch der Anatomie.* Tom. III. pag. 672. 2. ed. Braunschw. 1799.

12) *Elem. Physiolog.* Tom. VII. p. 467.

sphincteris et acceleratoris fasciculum. Ad posteriora musculus transuersus decurrit, et ante eam vasa magna sunt, quae vrethrae bulbum adeunt.

Restat, vt exponamus, quid nostrae disquisitiones docuerint.

Sitae sunt Cowperi glandulae ad eam vrethrae virilis partem, quam bulbum solent anatomici nominare: superiorem tenent et posteriorem eius partem, ita vt fere supra bulbum positaе ei infideant, et inferiorem isthmi vrethrae partem ex parte circumdant. Coniunguntur inuicem tela cellulosa interposita, quae cum in plerisque admodum densa reperiatur, ligamenti speciem interdum prae se ferre videtur. Cum ramo ossis ischii descendente coniunguntur vtriusque tendinosae fibris, ab hoc ipso osse profectis, quae quo propius ad glandulas accedunt, eo magis disperguntur, inuicemque discedunt. Vbi ab osse ischii oriuntur, nitent, ligamento persimiles, cuius margo superior prostaticam, inferior deorsum respicit. Linea per penis longitudinem ducta vnam vtriusque habet glandulam; atque adeo sibi approximatae sunt, vt in quibusdam propemodum contiguae obseruentur a prostata pollicem fere distantes. Teguntur ab anteriore parte vrethra

et

et tela cellulosa, quae interiacet corporibus cauernosis penis, vrethrae, prostatae et vrethrae isthmo. Copiosissimus adest in ipso corporum cauernosorum cum vrethra confluxu adeps, quo saepius fit, ut glandularum inuestigatio admodum difficilis reddatur. A posteriore parte non, ut TERRANEUS 13) male pinxit, tectae iacent inferioribus muscoli acceleratoris fasciculis, nec, ut WINSLOVIUS 14) et HEISTERUS 15) affirmant, totae musculo acceleratore absconditae: nec inter fibras muscoli bulbo-cauernosi, ut LIEUTAUD 16) voluit: sed in eo loco positae sunt, vbi supremi muscoli acceleratoris vrinae fasciculi coeunt cum inferioribus sphincteris ani externi, et utroque musculo transuerso perinaei. Rariori quam ab utroque latere externo ab hac posteriore parte adipe inuolutae sunt, decurritque a glandula prostata fasciculus ligamentosus, qui ad corpora cauernosa abiens, Cowperi glandulas ex parte tegit.

13) in tabula libro adiecta. F. II. lit. M.

14) Expos. anat. Tom. IV. §. 555.

15) Compend. anat. I. p. 99.

16) l. l. p. 645.

Ab utroque latere externo sitae sunt inter talem cellulofam eamque admodum laxam, quae a musculis ischio-cauernosis orta, ad illorum musculorum congressum producitur. Repunt in hoc contextu celluloso vasa ad posteriorem penis superficiem, in quibus prae ceteris arteria penis profunda conspicua est, ex arteria penis, quae pudendae internae ramus est, producta: Atque in huius ipsius arteriae distributione magnum Cowperi glandularum et disquirendarum et inueniendarum positum est adiumentum. Priusquam enim arteria penis profunda ad corpus cauernosum abit, mittit pro sua, qua est, tenuitate, ramum ad bulbum vrethrae admodum conspicuum, qui introrsum abiens et ramo ex arteria penis alterius lateris orto obuius factus, plurimis ramusculis sese in vrethrae bulbo distribuit. Atque cum ingressu huius arteriae in vrethrae bulbum anguli formentur fere recti, admodum definitus est locus, in quo Cowperi glandulae reperiuntur. Videntur enim, quod dissectiones me docuere, hunc angulum constanter tenere, et quasi ex superiore parte ramo arteriae penis, ad bulbum abituro regi. Constans haec glandularum sedes fuit in omnibus, quae hunc in finem dissecai cadaueribus. Vidi tamen aliquando sinistram post

hunc arteriae penis ramum, dextram sub illo angulo positam.

CAPUT IV.

FACIES EXTERNA

A. Figura.

In glandularum Cowperi figura, quam habent, accurate describenda, variae sunt variorum anatomicorum sententiae. COWPERUS, qui figuram iis tribuit 1) ovalem depressam, rotundas fere depinxit 2): LIEUTAUD 3), Cowperum secutus, rotunda simulque depressa corpu-

D 2

1) l. l. p. 2.

2) Tab. II. lit. G.

3) l. l. p. 645.

scula nominat: rotundas HALLERUS 4), ovatas et quodammodo compressas HEISTERUS 5), oblongas et planas WINSLOVIUS 6). Rotundas et circulares depinxit ALBINUS 7): oblongo-rotundas facit TERRA-NEUS 8), longas DUVERNEY 9), et qui has glandulas non descripsit, sed depinxit DARAN 10): subrotundas HILDEBRANDT 11).

In nostris disquisitionibus variam habuere figuram, nunquam autem, ut WINSLOVIUS 12) voluit, planam. Occurrere enim fere semper ouali figura, ea tamen non omni ex parte

4) qua inscriptione usus est cap. XXVIII. lib. XXVII. El. Phys. T. VII. p. 466.

5) Comp. anat. I. p. 99.

6) Expos. anat. Tom. IV. § 555.

7) Annotatt. acad. libr. IV. Tab. III. fig. 1. litt. i. i,

8) p. 50.

9) II. t. 2. f. 2.

10) Observations chirurgicales sur les maladies de l'urethre. In tabula elegantissima, huic libro adiuncta fig. I. litt. H. H.

11) l. l. p. 672.

12) l. l.

absoluta et perfecta: neque extremitates duas, superiorem dico et inferiorem, non ita obtusas observare licuit, ut apud D A R A N 13) depictae sunt: quatuor potius prominentiae oculis sese praebuere, ad glandularum extremitates positae. Superficies earum anterior et posterior exterior et interiore latior conspicitur, in medio crassior et eminentior, ita ut acini quidam reliquis insidere videantur.

Rotundas quoque vidi, atque inprimis dextram, in ea curvatura positam, quam ramum arteriae penis profundae, bulbum urethrae intrantem efficere, supra monui.

Singularis plane figurae semel occurrere, superficiei interiore eaque convexa inuicem contiguous, exteriori hilo incisa, a prominentia superiore et inferiore effecto. Semel omni ex parte ovales vidi, quae inter eas, quas observavi, minimae erant.

B. Color.

Quamvis Cowperi glandulae e conglomeratarum tribu esse disquisitio anatomica luculenter

doceat, color tamen iis neque ruber est, vt pancreati, aut glandulae thyreoideae, neque leuiter rubellus vt submaxillaribus aut sublingualibus, sed pallidus ex parte ad luteolum accedens 1), vt fere est glandulae thymo, quem colorem constanter eas seruare, observationes docuere.

C. Magnitudo.

In glandularum Cowperi magnitudine recte et accurate definienda non tanta est inter anatomicos dissensio ac diuersitas, quanta fuit in loco, vbi reperiantur, bene et ad naturae veritatem describendo. Etenim consentiunt plerique de magnitudine pisi vulgaris semen 1), aut cerasorum nucleum adaequante 2).

Sunt vero etiam, qui eas admodum longas esse dicant, vt DUVERNEY 3) et depingant quoque, vt DARAN 4): alii paruae fabae 5)

1) vt COWPERUS iam monuit l. l. p. 3 qui earum colorem prostaticarum haud ab similem esse ait.

1) HALLERUS El. Ph. T. VII. p. 468.

LIEUTAUD. l. l.

2) WINSLOW. l. l.

3) l. l.

4) libr. I. tab. laudat.

5) HEISTER. l. l. TERRANEUS. p. 49.

feu phaseolo vulgari 6) similes esse; quem superasse eas dicit MORGAGNIUS 7). Quantum ex nostris observationibus constat, in nulla re magis variare solent, quam ipsa magnitudine. Vidimus enim eas tanta exiguitate, vt paruum pisi semen referrent: alias maiores, phaseolum adaequantes 8), alias phaseolum adeo superantes, ea fere magnitudine, qua eas depinximus, quae ex iis, quas obseruare contigit, maximae sunt: nunquam ita magnas, vt a DARAN 9) depictae sunt. Atque cum et ex anatomicorum scriptis, et ex nostris, quas instituimus disquisitionibus satis appareat, admodum differre Cowperi glandulas quoad magnitudinem, ad certam quandam legem reuocari non posse videntur, nisi, quod optimum videtur, phaseoli plerumque magnitudine eas esse statuamus. Atque cum de causa huius diuersitatis in diuersis hominibus mecum cogitarem, inueni, vt ingenue fatear, nullam.

6) COWPER p. 2.

7) Adu. anat. IV. p. 27.

8) vid. tab. commentario adiecta. Eadem fere magnitudine delineauit TERRANEUS: paullo rotundiores COWPERUS.

9) tabul. laudata.

Nam cum primum putassem, magnitudinem glandularum Cowperi diuersam esse, prout adsit vel maior vel minor folliculorum sebaceorum in vrethra numerus, haec mea sententia refutata est ipsa disquisitione anatomica. Vidi enim in iis cadaueribus, in quibus hae glandulae admodum insignes erant, eandem cryptarum mucosarum copiam, qualis erat in iis, in quibus valde exiguae conspiciebantur. Minimas vidi in puero sedecim annorum, maximas in viro, quinquaginta annos nato.

D. Durities.

Quod externam glandularum Cowperi faciem attinet, admodum constantes sunt, nec unquam variasse vidi. Etenim omni ex parte glandulis conglomeratis similes sunt, seu rectius, sunt e conglomeratarum tribu: in eo tamen prae reliquis totius corporis humani glandulis conglomeratis excellentes, quod omnibus duriores sunt, et manu tractatae digitis constanter resistunt 1). Ceterae enim glandulae conglomeratae, si qua iis est durities, habent eam a membrana densa, iis

cir-

1) COWPERUS p. 2. vocat corpora duriuscula.

circumposita, (e. g. parotides, prostrata,) Cow-
peri vero glandulae ab acinis sibi inuicem quam
maxime approximatis. Quae earum durities in
disquirendis indagandisque hisce glandulis mirum
in modum anatomicum iuuat. Paullulum enim
remotis ab vrethra corporibus cauernosis penis,
si telam cellulofam, eumque locum, in quo mu-
sculus bulbo-cauernosus sphincterque ani externus
cum vtroque perinaei confluit, et adipem in ea
regione copiosissimum, digitis exploraueris, ipsae
glandulae duritie sua ita sese produnt, vt eas et
adesse statim agnoscas, et quomodo dissectio in-
stituenda sit, intelligas. Quare errasse videtur
summus HALLERUS, qui laxas esse dicit
Elem. Physiol. Tom. VII. p. 468.

CAPUT V. GLANDULARUM COWPERI STRUCTURA.

Componuntur et efficiuntur Cowperi glandulae e multorum acinorum congerie, ut omnes, quantum earum structura nobis innotuit, glandulae conglomeratae. Hi acini in glandulis Cowperi separati egregie conspiciuntur, neque adeo exigui sunt, oculis non armatis observari non possint: quin eminent quidam ex iis, reliquis quasi impositi iisque insidentes, ita ut conglomerata earum structura facillime in observatoris oculos incurrat. Quae cum tam manifesta sit in his glandulis et perspicua, nemo fuit inter anatomicos, quin eas conglomeratarum tribui adnumerandas esse censeret.

HALLERUS, ubi Cowperi glandularum facit mentionem 1) naturam iis tribuit conglomeratam et lobosam, quod ultimum, quomodo accipiendum sit, vix intelligo. Certe lobi, in quos separatae sint glandulae, non conspiciuntur, nisi forte pro lebulis habuerit HALLERUS prominentias illas, supra a nobis laudatas. Quae prominentiae, cum nec in omnibus cadaueribus perspicue obseruentur, nec incisura quaedam adsit, qua lobuli inuicem separentur, an naturam lobosam iis tribuere possimus, equidem dubito.

Singulorum acinorum coniunctio membrularum ope efficitur, ab vno acino ad alterum productarum, quae singulos acinos in glandulis Cowperi arctius copulare videntur, quam in reliquis omnibus glandulis conglomeratis 2): quo fit, ut et reliquis duriores sint, digitoque exploranti fortius resistent.

Atque cum sermo incidit in acinorum coniunctionem, haud alienam ab hoc loco esse puto observationem Cowperi, glandulas destitutas esse

E 2

1) El. Ph. Tom. VII. p. 458.

2) primum hoc obseruatum fuit a TERRANEO p. 51.

inuolucro seu membrana propria iis circumiecta. Quod enim in reliquis glandulis fere omnibus videmus, vt habeant membranam eamque densiorem sibi vndique circumpositam: id longe fecus est in Cowperi glandulis. Hae enim cum et propter firmitatem et compactam acinorum indolem, et propter interstitia, quae a membranulis, acinos coniungentibus, formantur perexigua, e situ naturali elabi, locumque suum mutare non possint; tali inuolucro in his glandulis non opus fuisse videtur.

CAPUT VI. CONIUNCTIO GLANDULARUM COWPERI INTER SESE.

Coniunguntur hae glandulae inter sese interposita tela cellulosa eaque admodum densa et firma, quae ab interno vtriusque glandulae margine projecta, ad internum alterius glandulae producitur.

Firmitatem suam haec tela cellulosa fasciculis ligamentosis debet, tendinosis, et inuicem separatis, qui a glandulae prostaticae inuolucro orti intra ipsas Cowperi glandulas descendunt, et in tela cellulosa, praesertim in corporum cauernosorum penis regione dissipantur. Ex anteriore parte cum corpore vrethrae cauernoso, imprimis cum vrethrae bulbo, cui proxime adhaerent, tela cellulosa copulantur.

CAPUT VII.

DUCTUS GLANDULARUM COWPERI EXCRETORII.

Vt duae sunt Cowperi glandulae, ita duo earum canales excretorii. Oritur enim a quavis glandula ductus pro glandularum exiguitate admodum insignis, qui receptis intra glandulae substantiam singulorum acinorum ductibus ad vrethram abit,

atque in hoc decursu suo hanc viam tenet. Egref-
sus e glandula obliqua directione perforat vre-
thrae bulbum, eiusque inprimis superiorem par-
tem ita vt posteriori vrethrae superficiei adhae-
reat, ibique ab externa vrethrae membrana te-
ctus reperiatur. Per duas totius longitudinis suae
partes in hac posteriore vrethrae superficiei con-
spicitur, atque a viscido, quem glandulae secer-
nunt, humore repletus ac distentus, a textu spon-
gioso, quo compositum est corpus vrethrae cauer-
nosum vndique circumdatur. Declinato cursu
paullulumque oblique per vrethrae membranas re-
pit. Tertia eius pars in interiore, eaque poste-
riore vrethrae superficiei perspicue animaduerti
potest, idque eo magis, quo fortius humorem e
superiore canalis parte ad hanc inferiorem digito
migrare iusseris quo fit, vt inferior canalis pars
extendatur, eiusque orificium in vrethra clare ap-
pareat. Decursus canalis excretorii de glandula
ad orificium vsque duorum circiter pollicum lon-
gitudinem exaequat, cuius, vt monui, duae su-
periores partes in posteriore, tertia in interiore
vrethrae superficiei apparent. Nulla reperitur in-
ter vtrumque ductum anastomosis. Vterque enim
seorsim repit, et peculiarem habet in vrethra exi-
tum. De curuatura, et serpentina quasi direc-

tione quam ductum tenere adfirmat TERRA-
NEUS 1) nullum adest vestigium, neque quid-
quam obest, quod eius cum mercurio repletio-
nem impediatur, nisi viscidus ille humor, qui ante
instituendam iniectionem e canali exprimendus est.

Valvula quadam occludi ait TERRA-
NEUS 2) orificium ductus excretorii in brutis
animantibus, cuius in homine ne suspicio qui-
dem adest. Etenim discissa anteriore vrethrae
parte utrimque visui sese offerunt ductuum orifi-
cia, quae si valvulis instructa essent in oculos statim
incurrere non possent: dein ne accuratissima qui-
dem disquisitio anatomica valvulam inveniendi
spem facit. Appropinquare sese ductus excreto-
rios idem TERRANEUS 3) perhibet, quod
nunquam vidi. Etenim quod spatium interest in
ductus decurrentes, id quoque observatur inter
eorum orificia.

Ductuum orificia non omni ex parte rotunda
sunt, ovalia potius, et hiatus quasi efforman-
tia. Haec earum cum orificiis cryptarum mucos-

1) p. 60.

2) p. 54.

3) p. 60.

sarum in vrethrae superficie interiore admodum copiose sitarum similitudo, quae sint vera ductuum glandularum Cowperi orificia dubium excitare posset, nisi insigne inveniendi adiuumentum in ea penis regione positum esset, quam constanter tenent, et in eo, quod in utroque latere tale orificium reperiatur, orificiis contra cryptarum mucosarum lineam perpendicularem a superiore vrethra ad glandem usque tenentibus.

CAPUT VIII.

VASA GLANDULARUM COWPERI.

A. Arteriae.

Ad sunt in glandularum Cowperi regione multi, iisque pro partium, ad quas abeunt, magnitudine admodum insignes rami, quos et a TER-
RA-

RANEO 1) et HALLERO 2) obseruatos legimus.

Prouenit in utroque peluis latere ex arteria pudenda interna, quae insignis est hypogastricae ramus arteria penis, quae e peluis cauitate sub ossium pubis synchondrosi egressa, ad suum membri virilis latus abit, in arteriam penis profundam et dorsalem diuisa.

Dorsalis in penis dorso intra cutim et cauernosa corpora ad penis glandem abit, his partibus suos ramulos spargens.

Profunda ad corpora penis cauernosa producit, iisque sanguinem adducit. Ex hac arteria ramus introrsum flectitur, qui alteri alterius lateris ramo obuiam factus, ante ipsas Cowperi glandulas in plures propagines diuisus, corpus urethrae spongiosum intrat, et cum glandulis Cowperi tam vicinus sit, ipsis glandulis haud dubie ramos spargit 3).

1) p. 68.

2) qui El. Ph. Tom. VII. p. 466. §. 28. positas eas esse inquit inter plurima vascula.

3) TERRANEUS p. 68. ex hoc arteriae penis profundae ramo prouenire ait vasa arteriosa glandularum Cowperi,

Qualem penis arteriarum vidimus esse rationem, talis venarum quoque observatur, hoc vno excepto, ut duarum arteriarum dorsaliū loco, una tantummodo adsit vena dorsalis, quae inter utramque arteriam dorsalem sub ossium pubis synchondrosi adscendens, in pelvis cavitate utrimque venae pudendae internae inseritur.

Venae penis profundae e corpore urethrae cavernoso egressae ad venam dorsalem abeunt, varia ante inter se facta anastomosi.

Cap. Vasa absorbentia.

CRUIKSHIUS 1) vasa absorbentia penis dividenda statuit, vasorum sanguiferorum

quod ita esse videtur. Mihi non tam feliciter successit injectio horum vasorum, ut ipsas glandularum arterias, (haud dubie propter incredibilem exiguitatem) implere possem. Adiacet autem hic ramus proxime glandulae, quapropter dubitari non potest, quin rami ad Cowperi glandulam abeant.

1) vid. WILL. CRUIKSHANK'S und PAUL MASCAGNI'S *Geschichte und Beschreib. der Saugadern des menschlichen Körpers*. Erst. Band. ex angl. transl. a. Cel. LUDWIGIO. Lips. 1789. p. 131.

diuisionem secutus, in superficialia s. cutanea et profunda.

Superficialia in utroque penis latere eiusque dorso ad os pubis synchondrosin ascendunt, in cuius regione in vnum truncum confluent, qui in duos deinceps ramos diuisus ad glandulas inguinales vtriusque lateris abit.

Profundiora concomitantur arteriae, et ad inguinales glandulas abeunt, ab urethra orta. In ipsis glandulis Cowperi eiusmodi vasa non vidi: sed cum in glandula thyreoidea 2), thymo 3), parotide 4), aliisque glandulis conglomeratis sint obseruata, quin in Cowperi quoque glandulis adsint, non dubito, sed propter earum tenuitatem repleti non posse existimo.

2) HEWSON p. 45.

LIEUTAUD I. p. 864. II. 440.

HALLERUS de praec. c. h. part. fabr. et funct.
I. p. 331.

3) WHARTON p. 97.

4) CRUIKSHANKIUS, I. I. p. 178.

CAPUT IX.

GLANDULAE PECULIARIS DESCRIPTIONEM SEMEL A NOBIS REPERTAE.

Cum aliquando in perscrutandis glandulis Cowperi essem occupatus, disquisitionem earum ita instituendam putavi, ut partibus, quae pelvis cauitate continentur, e mutuo nexu non solutis, genitales partes a posteriore pelvis parte depurgarem, easque eo diligentius diffecarem, quo felicius facta erat vasorum sanguiferorum cum cera in hoc cadauere repletio. Depurgatis itaque musculis anileuatoribus cum sphinctere externo, et quae ibi reperiuntur vasis arteriosis venosisque, eam membri virilis regionem, in qua sedere solent glandulae Cowperi, ita explorare studui, ut remotis a pene integumentis corporis communibus, musculos ischio-cauernosos cum urinae acceleratore rite depurgarem.

Atque ne Cowperi glandulas laederem, cum musculus bulbo-cauernosum ab vrethra ita amouere studuissem, vt ab inferiore eius parte ad superiorem fieret progressio, in Cowperi glandularum regione, paullo inferius, glandulosum corpus animaduerti, quod ne Cowperiana esset glandula, insignis, qua erat laxitas, luculenter demonstrabat. Cautè itaque remotis, qui superstrati erant, musculi bulbo-cauernosi fasciculis, mox ipsae apparuerunt Cowperi glandulae, quae supra hoc glandulosum corpus posita superiori eius parti insidentes conspiciebantur.

Glandulam huic similem, a nemine, nisi semel a MORGAGNIO, in hac penis regione obseruatam legimus, qui in Aduers. anat. IV. an. IX. p. 27 glandulam se vidisse adfirmat singularem, in medio, sub extremo statim bulbo positam, eique adhaerentem.

Situm erat hoc corpus glandulosum statim infra Cowperianas glandulas, tectum ex parte a sinistra Cowperi, corpori vrethrae spongioso leuiter adhaerens, atque cum musculo acceleratore tela cellulosa, eaque admodum laxa coniunctum. Vnum erat, neque in plures partes seu lobos diuisum corpus, planum, atque ex acinibus, laxè cohaerentibus constructum. Superior eius

pars a posteriore bulbum vrethrae tegebat, inferior superiorem corporis cavernosi vrethrae partem. In posteriore eius superficie ramus arteriosus, ortus ex arteria penis profunda, effecto antea illo, sub quo sedere solent glandulae Cowperi angulo, intra musculum acceleratorem corpusque vrethrae spongiosum decurrebat. Summa erat in hoc corpore laxitas: nulla membrana involutum, vnius fere pollicis longitudine, colore glandulae thymo admodum simile: ductus excretorii nulli apparere.

CAPUT X.

RATIO, QUAE IN DISQUIRENDIS COWPERI GLANDULIS TENENDA EST.

Duplex est ratio, quae in disquirendis glandulis Cowperi teneri potest: altera, quae instituitur solutis e pelvis cauo, quae in eo posita sunt,

partibus; altera, quae eiusmodi est, ut partium genitalium a posteriore pelvis parte fiat exploratio. De harum utraque dicendum est singulatim.

Si partes genitales cum Cowperi glandulis extra pelvis cauitatem disquirendi animus est, requiritur, ut viscera, quae chylopoetica solent vocari, ex aperto abdomine remoueantur, totusque intestinorum tractus ab intestino recto eo in loco abscindatur, quo cum anteriore ossis sacri coccygisque superficie, hoc intestinum tela cellulosa coniungitur. Quo facto soluatur et intestinum rectum ab osse sacro coccygeque, et vesica urinaria ab iis, quibus cohaeret, partibus, ita, ut caute ei prospiciatur, ne vlla eius laesio futuram cum aëre repletionem impediat. Fiat deinde omnium, quae minorem pelvis aperturam occludunt partium rescissio, prudenter inprimis sub ossum pubis synchondrosi instituta, ne vrethrae bulbus vlllo modo cultro laedatur. Iam solutis, quae ima pelui sitae sunt partibus, in peculiari tabula disquisitio commode instituitur, quae a vesicae urinae a peritonaeo, quod posteriorem eius partem inuoluit depurgatione, atque ab intestini recti cum musculis, qui ad eius orificium confluunt a vesica remotione incipienda est: ita tamen, ut cautius agatur, vbi musculi transuersi

perinaei cum sphinctere ani externo et vrinae acceleratore coeunt, ne vlla fiat glandularum Cowperi, sub his musculis positarum laesio. Id quoque obseruandum est in prostatae isthmique vrethrae depurgatione. Adeps porro, in ea regione positus, dimouendus est, et regio ipsa vndique digitis exploranda, vt vbi corpus ceteris durius animaduenteris, diligentius agas, diligentiusque adiacentes partes soluas. Dimouenda deinde est a pene cutis, et corpora penis cauernosa cum musculo acceleratore depurganda, sub cuius suprema parte, quae cum sphinctere ani fibras miscet, ipsae Cowperi glandulae latent. Repertis iam glandulis, vrethrae ab anteriore eius parte in ea linea tendinosa incisio facienda est, in quam corpora penis cauernosa confluunt: deinde interior eius superficies spongia extergenda et accurate inspicienda. Hic in vtroque vrethrae latere tres circiter pollices infra postatam duo orificia inuenies, orificia ductuum excretoriorum, quae si prefferis, viscidus destillat humor, qui in canali continetur. Atque vt totus canalis decursus a glandulis ad orificium vsque bene conspici possit, spongiosum vrethrae corpus, a posteriore vrethrae superficie, praesertim in bulbi regione

caute

caute dimoueat; quo facto canalis viscido repletus, oblique per vrethrae tunicas in vrethram descendens egregie apparet. Expresso omni, qui canali inerat humore absque vlllo impedimento ductus excretorius mercurio repleri potest.

Altera Cowperi glandulas disquirendi ratio a posteriore pelvis parte instituitur, quae quamuis cum grauioribus molestiis coniuncta est, et maiorem in dissecando postulat solertiam, hoc tamen in se commodi habet, quod et situm glandularum Cowperi, et earum cum adiacentibus partibus coniunctionem oculis clarius exponit.

Incipienda autem est a cutis remotione a perinaeo, pene, iisque, quae inferiorem pelvis aperturam occludunt partibus, atque ab adipis, copiosioris in hac corporis regione a musculis, qui ad anum confluunt, depurgatione. Atque ut situs partium vicinarum omnium clare appareat, musculi ani leuatores cum sphinctere eius externo, et transuerso perinaei utroque artis lege depurgandi sunt: et arteriae penis profundae propterea inprimis prospiciendum, quod eius in pene distributio disquirendis inueniendisque Cowperi glandulis, ut supra monuimus, magno adiumento esse solet. Atque ut in musculorum ischio-

cauernosorum praeparatione adipisque a glandula prostatica remotione summa requiritur cura, ita in superiore penis regione hoc obseruandum est, ut fasciculos sphincteris ani externi et vrinae acceleratoris, qui Cowperianas glandulas tegunt, ibique fibras miscent, cultro anatomico diligenter prosequamur.

Quibus laboribus peractis digito hanc penis regionem exploranti corpora duriuscula sese offerunt, sub sphincteris ani externi et bulbo-cauernosi confluxu posita, glandulae inquam Cowperianae. Sursum itaque dimoto musculo ani sphinctere, deorsum vrinae acceleratore, glandulae Cowperi apparent, sub angulo, qui a ramo arteriae penis profundae introrsum ad bulbum abiente efficitur, inter minorum vasculorum plexum, posita. Vt canalis earum excretorius visui bene exponatur, bulbi vrethrae incisio facienda est, corpusque, quod vrethram cingit, spongiosum caute dimouendum, quo fit, vt a posteriore penis parte canalis excretorii decursus ad eum vsque locum, vbi ad interiorem vrethrae superficiem, membranis eius oblique perforatis abit, optime animaduerti possit.

Praefatio.

Ex quo ad medicinae studium accessi, insignis me tenuit rerum anatomicarum amor, a b. patre nunc desideratissimo, innatus et haereditario quasi modo mihi traditus. Hunc, quem in me incenderat dilectissimus pater anthropotomiae amorem, post praematuram eius mortem excitauit et aluit Rosenmüllerus, praeceptor et amicus, quo nemo mihi contigit carior, cuius disciplina, consiliis et opera ita me in anatomiae studio excolendo adiutum esse sentio, vt, quomodo, qua me ornavit, benevolentiam merito possim laudare, in linguae meae tenuitate positum esse non intelligam. Innatum a patre, altum a Rosenmüllero anatomiae studium inflammavit denique Ill. Plat-

nerus, quem summum rerum mearum fauorem mihi gratulor, cui inter tot paterni erga me amoris documenta et hoc insigne acceptum refero, quod eius apud Exp. Kühnium, praeceptorem pie colendum commendatione factum sit, ut in theatro anatomico laboribus meis singulis diebus aditus pateret. Ne igitur tanti viri patrocinio suo indignum ornasse, nec fauorem ad ingratum detulisse viderentur, opportunam semper exoptavi occasionem, qua, quanti eos faciam, quamque colam, non verbis, sed re possem declarare.

Atque talem opportunitatem nunc mihi euenisse maxime laetor, cum Exp. Rosenmüller inprimis adhortatione factum sit, ut non tam iis corporis humani partibus, quas iam dudum penitus cognitae diligenterque tractatas habemus, depurgandis disseccandisque operam impenderem: sed ut ad eas potissimum studium conuerterem, quae, dum absconditae hucusque latuerant, illustratione quadam egere viderentur. Atque cum Cowperi glandulas ad eas inprimis partes pertinere, quarum natura non satis accurate intellecta

fit et exposita, e plurium anatomicorum scriptis intellexissem, ab Exp. Kühnio pro summa eius erga me beneuolentia, eas in omnibus, quae praeterlapsa hyeme in theatrum anatomicum deferabantur cadaueribus disquirendi, veniam impetraui. Perlectis itaque COWPERI, TERRANELI aliorumque scriptis, mox solutis, quae in pelvis cauo repositae sunt partibus, mox e posteriore pelvis parte felici cum euentu earum disquisitionem institui. Studui igitur, qui anatomicorum alios de glandularum Cowperi in omnibus hominibus praesentia dubitantes, alios, situm earum et naturam non recte exponentes vidissem, historiam earum litterariam, situm, naturam, earumque ductus excretorios ita in hoc libello explicare, ut vberior earum et veritati propior existat descriptio.

Duas descripsi Cowperianas glandulas, non inscius quidem, tertiam quoque a COWPERO esse repertam, sub ossium pubis synchondrosi ad vrethram positam, quam tamen videre nunquam mihi contigit. Sed aliam semel vidi glandulam,

infra vrethrae bulbum et Cowperianas glandulas locatam, laxioris indolis et magnitudine admodum excellentem, quae in huius libelli fine descripta est, et delineata in icone libello adiecta.

Ceterum rationem quandam adiicere a nostro proposito haud alienum putauimus, quam ipsi in disquisitionibus nostris secuti sumus, et quae in disquirendis Cowperi glandulis tenenda sit, ut ipsae Cowperi glandulae facile inveniri, recteque examinari possint.

Denique Lectores Beneuolos humanissime petimus, velint, quam nunc edidimus Cowperianarum glandularum descriptionem, tirocinii in re anatomica suscepti specimen iudicare, et, si vel exspectationi, vel officio non omni ex parte satis fecerimus, voluntatem certe aequi bonique consulere. Scripsi. a. d. III. Non. Novembr. CIOCCCIII.

Tabulae Explicatio.

- A.* Os sacrum cum coccyge.
B. Ligamentum tuberoso-sacrum.
C. Musculi Leuatores ani.
D. Sphincter ani, cuius inferior pars, quae cum musc. acceleratore confluit, abscissa est, ut denudetur locus, in quo Cowperi glandulae positaе sunt.
E. Orificium ani.
F. Tuber ischii.
G. Foramen ouale.
H. Synchondrosis ossium pubis.
- a.* arteria pudenda interna.
b. vena pudenda interna.
c. arteria haemorrhoidalis externa.
d. plexus venarum, cum vesicalibus cohaerentium.
e. musculus ischio-cauernosus.
f. arteria penis.

g. arteria penis profunda.

h. ramus arteriae penis profundae introrsum abiens, alteri
alterius lateris ramo obuiam factus.

i. glandula Cowperi.

k. glandula prostata.

l. glandulae singularis, sub qua vrethrae bulbus latet.

m. musculus urinae accelerator, cuius superior pars abscissa
est, glandularum Cowperi visendarum causa.

n. vrethra.

o. corpora penis cavernosa.

Vitia typographica.

Pag. 9. lin. 15. pro fructra leg. frustra.

pag. 34. lin. 6. post sunt, leg. vt.

pag. 35. lin. 21. pro: obseruationem Cowperi,
glandulas leg. obseruationem, Cowperi
glandulas.

pag. 38. lin. 17. pro iusseris leg. iusseris:

pag. 39. lin. 16. pro in leg. inter.

Vita typographica

pag. 3. lin. 12. pro fractis leg. fractis.
pag. 34. lin. 6. post sunt, leg. et.
pag. 37. lin. 22. pro: oblationem Corpis
glandulae leg. oblationem Corpis
glandulae
pag. 38. lin. 17. pro infertis leg. infertis
pag. 39. lin. 16. pro in leg. inter

Haase, Wilhelm A.

Guil. Andr. Haasii De glandulis Cowperi mucosis commentarius

Lipsia 1803

4 Anat. 83 h

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10330846-2